

Edukacja przez dramę

Plan

1. Z historii i teorii dramy
  - a) rys historyczny
  - b) drama dziś
  - c) psychologiczno – pedagogiczne podstawy dramy
  - d) czym jest drama?
2. Drama w praktyce szkolnej
  - a) różne techniki dramy
  - b) planowanie zajęć z dramą
3. Podsumowanie

Współcześnie istnieją tendencje do alternatywnego myślenia o edukacji, a z nimi moda na różne nowe metody nauczania. Niektóre z nich wymagają niemałych środków finansowych, związanych z koniecznością wprowadzania nowoczesnych pomocy dydaktycznych. Z drugiej strony coraz częściej odkrywamy w dziecku pokłady możliwości, których nie jest w stanie zastąpić żaden najbardziej nawet kosztowny sprzęt. Wśród tych ostatnich sposobów patrzenia na ucznia sytuuje się drama.

Drama ma swój rodowód w Anglii, pierwsze jej próby sięgają przełomu XIX i XX wieku. Źródła podają przykład nauczycielki wiejskiej szkoły, Harriet Findlay-Johnson, twórczyni „metody dramy”, dzięki której przedmioty szkolne miały być bardziej interesujące. Jej lekcje były podziwiane i popularyzowane przez inspektora oświatowego Edmonda Holmesa.

Jednak sformułowanie podstawowej idei, według której ekspresja dramowa jest uważana za efektywną metodę nauczania, współczesna dydaktyka zawdzięcza Caldwellowi Cookowi. Jego metoda „grania”, wprowadzona w Pears School w Cambridge przed pierwszą wojną światową, dała nazwę całemu ruchowi.

Aktywne uczestniczenie, choć tylko w sytuacji wyobrażonej, sprawia, że następuje lepsze zrozumienie i głębsze zapamiętanie przez ucznia faktów z historii.

W Polsce drama zaczęła się rozwijać w połowie lat osiemdziesiątych. Dotarła do nas poprzez angielski teatr edukacyjny. Pierwsze kontakty miały miejsce w warszawskim Teatrze Ochoty. Zajmująca się w nim sprawami edukacyjnymi Halina Machulska zorganizowała pierwsze warsztaty dramowe dla polskich nauczycieli i instruktorów teatralnych animowane

przez zespół Greenwich Young People's Theatre Company (GYPT) z Londynu.

Istota dramy wiąże się z jednej strony z takimi pojęciami jak wyobraźnia i ekspresja twórcza, z drugiej – zabawa.

Wyobraźnia określana jest przez psychologów jako proces psychiczny, którego istota polega na tworzeniu nowych obrazów przedmiotów lub zjawisk na podstawie elementów dawnych spostrzeżeń. Szerzej wyobraźnia definiowana jest jako zdolność człowieka do przekraczania granic własnego doświadczenia.

Pora zastanowić się czym jest drama, mając u podstaw szereg omówionych naturalnych właściwości człowieka.

Słowo „drama” pochodzi od starogreckiego *drao* – działam, usiłuję. W języku greckim używane było również słowo *drama* oznaczające czynność lub akcję.

Różne techniki dramy:

- a) pantomima
- b) stop – klatka (obraz zatrzymany w ruchu)
- c) tworzenie pomników

Drama jest swego rodzaju procesem badawczym, w którym biorący udział aktywizują zarówno umysł jak i emocje, wyrażające się w sposób bezpośredni w działaniu. Wyjątkowość tej formy pracy polega na ożywianiu dyspozycji poznawczych człowieka, a zarazem wywoływaniu natychmiastowej reakcji bezpośredniej. Uczestnicy dramy i myślą, i czują jednocześnie. Nowe poglądy i odczucia ścierają się ze starymi. W wyniku tego procesu tworzy się nowy sposób widzenia problemu. Źródłem przemian jest różnica pomiędzy tym, *co przypuszczam, że mógłbym zrobić*, a tym co w istocie czynię, czyli praktyką, którą daje drama.

Dostosowanie planu działania do grupy

Na tym etapie należy zastanowić się nad:

- a) grupą, w której drama ma być realizowana
  - kim są uczestnicy dramy?
  - jakie mają doświadczenia?
  - jakie są ich możliwości i poziom intelektualny?
  - jakie są mocne i słabe strony grupy?
  - czym się grupa interesuje?

W ramach samokształcenia nauczycieli przygotowałam radę na temat: „Edukacja przez dramę”, a następnie lekcję otwartą na podstawie baśni Jana Christiana Andersena pt. „Dziewczynka z zapalkami”.

Lekcja miała na celu uświadomienie dzieciom, że sens Świąt Bożego Narodzenia nie polega jedynie na otrzymywaniu prezentów, lecz przede wszystkim na ich dawaniu, a sam prezent może mieć charakter niematerialny, na przykład zainteresowanie samotną osobą.

Opracowała: Joanna Wądołowska